

Biskop Marianne Gaardens tale ved indvielse af kirken i Storstrømsfængsel Kristi Himmelfartsdag d. 10.5. 2018

Jeg vil indledningsvist ved denne kirkeindvielsen læse et stykke fra Johannes evangeliet (*Joh 8,31-36*):

Jesus sagde nu til de jøder,
som var kommet til tro på ham:

»Hvis I bliver i mit ord, er I sandelig mine disciple,
og I skal lære sandheden at kende,
og sandheden skal gøre jer frie.«

De svarede ham:

»Vi er Abrahams efterkommere og har aldrig trællet for nogen. Hvordan kan du så sige: I skal blive frie?«

Jesus svarede dem:

»Sandelig, sandelig siger jeg jer:

Enhver, som gør synden, er syndens træl.

Men trællen bliver ikke i huset for evigt,

Sønnen bliver der for evigt.

Hvis altså Sønnen får gjort jer frie, skal I være virkelig frie.«

...

Når man sidder i fængsel, straffes man ved at blive frihedsberøvet, så man **ikke** kan bevæge sig frit hvorhen, hvor man vil. Så hvorfor nu vælge en tekst om at være fri her ved en indvielse af kirken i Storstrømsfængslet? At tale om frihed kan synes både meget taktløst og temmelig malplaceret.

Inspirationen har jeg fra en nyligt udkommen bog, der hedder: *Det er jo mennesker*. Heri deler fængselspræsten Carl Lomholt sine erfaringer.

Han fortæller bl.a., at en nyindsat fange, der kom fra et andet fængsel, skulle bede ind- og udgangsbøn i kirken. Præsten plejede at anvende de gamle bønner fra 1500-tallet af Viet Dietrich, men manden ville hellere læse nogle nyere ind- og udgangsbønner skrevet af Anne Sophie Seidelin, som han kendte fra det andet fængsel. Udgangsbønnen begynder med ordene: ”Herre jeg takker dig, fordi jeg gå ud herfra som et *frit menneske*....”

Præsten foretrak også Seidelins bønner, men synes ikke, at kunne bruge dem i fængslet, for hvordan kan man dog være et *frit menneske* i et fængsel?

Den indsatte svarede, at der i bønnen jo også står: ”med mine synders forladelse og din velsignelse.”

Og så pegede han på alteret, hvor han modtog nadveren. Knælende foran alteret havde han søndag efter søndag modtaget Guds tilgivelse, så hun kunne gå tilbage til sin celle som et frit menneske.

Præsten brugte efterfølgende Seidelins bønner, fordi han erfarede, at de indsatte godt kan skelne mellem den indre og den ydre frihed. De går tilbage til cellen og fortsætter afsoningen, men under Guds tilgivelse og dermed som frie mennesker. Frihed er ikke kun ydre rammer, men også en indre tilstand.

Det er også det, Jesus taler om, i det lille tekststykke, jeg læste fra Johannes evangeliet: ”Hvis Sønnen får gjort jer frie, skal I være virkelig frie.”

Modsat præsten, der talte til mennesker i fængsel, der som straf er frihedsberøvede, så talte Jesus til mennesker, der betragtede sig selv som frie. De forstod ikke hans ord om at blive fri og spørger: ”Vi er Abrahams efterkommere og har aldrig trællet for nogen. Hvordan kan du så sige: I skal blive frie?”

Jeg tror, de fleste ville sige det samme i dag! Hvis jeg gik ud på gaden og stoppede mennesker på vej til et vigtigt møde, og tilbød dem den frihed, som Gud skænker, mon så ikke de ville takke nej, fordi de allerede betragter sig selv som frie og ikke fanget. Så hvad mener Jesus med at være fri og være fanget?

Mon ikke alle mennesker, uanset på hvilken side af tremmerne vi lever vores liv, kender til følelsen af at sidde fast i vrede, bitterhed eller had, fordi nogen har behandlet os uretfærdigt? Måske er det én selv, man er vred på, fordi man har gjort noget – som både i omverdens og ens egne øjne er utilgiveligt.

Tankerne kværner om det uretfærdige eller det utilgivelige, og vi er fanget i en tankestrøm.

Eller sagt med evangeliets ord, så er enhver, som gør synden, syndens træl.

Man kan synde både i tanke og i handling.

Synd er at vende sig imod Gud og næsten,

og kredse om sig selv. Tanker, der kredser om hævn og oprejsning, eller egen storhed eller egen usselhed, levner ikke plads til Gud og næsten. Derved modarbejder eller ødelægger vi Guds skaberværk

– og skaberværket er både os selv og de andre.

Gud kalder på os alle, store som små syndere.

For vi er alle skabt i Guds billede,

alle er vi Guds børn,

og alle tilbydes vi syndernes forladelse, når vi knæler foran alteret og modtager nadveren i en erkendelsen af vor utilstrækkelighed og behov for Guds hjælp.

Det er syndstilgivelsen, der skænker os den frihed, som Jesus taler om, og den giver indre fred.

Det var den frihed, som den indsatte lærte præsten, at man godt kan opleve – selvom man er i et fængsel.

For også her kan man forlade gudstjenesten med sine synders forladelse og Guds velsignelse.

Fængselspræsten slutter sin fortælling med Jesus, der siger: ”Gå bort og synd ikke mere”, men godt ved, at vi ikke kan lade være med at synde. Det er derfor, der søndag efter søndag er gudstjeneste – og det er nu også muligt her i kirken i Storstrømsfængslet, som vi officielt indvier i dag. Også her skal mennesker erfare, at Guds tilgivelse sætter fri.